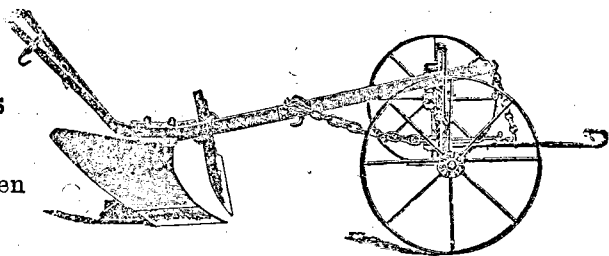

ERDÉLYI GAZDA

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha
a hirneves és csakis eredeti „Bächer-féle egytetemes
aczel-ekéket és váltó hegyi ekéket
vásárolja.

A Bächer-féle ekék úgy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében
minden más gyártmányt felülmúlnak és tökéletes munkateljesítés tekintetében kiválóak.

Árjegyzéket és
árajánlatot
készséggel ingyen
küldök.

Bächer Rudolf kizár. ekegyári raktára.

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND**, Budapest, VI., Nagymező-utca 68. 1266

A Melichar-féle cs. és kir. szabadalmazott

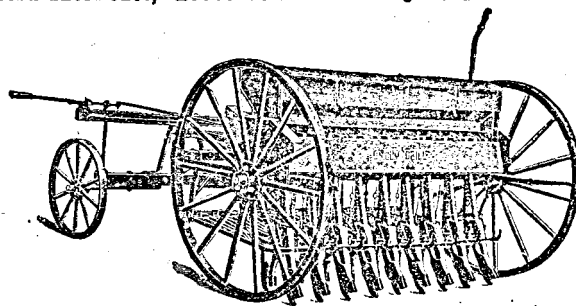
„UNICUM DRILL“

(sik és hegyes talajnak)

sorvetőgép, úgy célszerű szerkezet, kevés vonóerősükséglet, pontos szabályozhatóság mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el.

Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 év óta 23,000 „Unicum Drill“ vetőgép van forgalomban.

Ábrás leírással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

Mielőtt vetőgépet vásárol, érdeklődjék gazdátársainál az „UNICUM DRILL“ iránt.

Melichar Ferencz, csász. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára.

Uri divat-üzlet Kolozsvárt.

Hasznos

Karácsonyi ajándék cikkek!

Férfi fehérneműek, fehér és színes ingek, lábravalók, háló ingek és gallérok, fehér és színes kézelők, zsebkenedők, harisnyák stb.

Nagy választék legujabb nyakkendők, selyemkendők, gallérvédők, divatos mellényekben.

Legujabb kalapok, sapkák, keztyük, sétabotok és esőernyők.

Pénz-, szivar- és cigarettatárcák, zsebkések, illatszerek, ruha-, haj- és magyar gyártmányu fogkefék.

Gyári áron, mivel azok tovább vezetve nem lesznek, kiárussítatnak: utazó cikkek, vadászkabátok, felöltők, férfi topánok, plaidek és kocsitakarók.

Tisztelettel:

Sándor Ágoston és Társa

Kolozsvár,

Mátyás király-tér.

1437

Uri divat-üzlet Kolozsvárt.

**Földbirtokeladás,
Haszonbérbeadás,
Haszonbérbevétel,
Birtokpárczellás,
Birtokvásárlás,**

Üzemtervek készítése,

Gazdaságok berendezése,

Házak eladása és vétele,

Hitelügyletek,

Konverziók,

Tűz- és jégbiztosítások,

Kárbecslések.

és általában: minden nagyobb szabásu, kiváló ügyességet és megbízhatóságot igénylő

Gazdasági ügylet

tárgyában való megbízást minden más tényezőnél olcsóbban, szolidan, gyorsan és diszkrétan teljesít egy anyagilag is teljesen garanciaképes egyén.

1422

Czime: a kiadóhivatalban.

Ugyanezen cím által kerestetnek sürgősen 500-1000 k. holdig terjedő

erdélyi birtokok bérletre.

**Gazdasági kereskedelmi és ipar-
bank Részvény-Társaság**
BUDAPESTEN, MUZEUM-KÖRÚT 19.
Telefon 149 Postatakpétri Cheque számla: 15603.
Cheque számla: a Magy. Ieszámít. és pénzváltó-banknál.

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt
főbirtokokra, továbbá városi bérhá-
zakra legelőnyösebb feltételek
mellett és leggyorsabban bonyolít
le az érték legmagasabb arányúig.
Megkeresésnél beküldendő a te-
lekkönyvi kivonat és kataszteri
birtokiv.

VÁLTÓ-

kölcsönt gazdáknak, birtokosok-
nak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapi-
rokra és vidéki takarékpénztári részvényekre
a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás
ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szervezeteknek tömeges
megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű
gyártmányban legkedvezőbb fize-
tési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerek-rendszerű vetőgépeket,
Egyetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészyári berendezéseket,
Szecskavágókat, 1461
Répavágókat,
Morzsolókat,
Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfi-tenyésztési
gépek és eszközök, tejtelepek, czu-
kor-, szesz- és keményítő-gyárak be-
rendezése. Műtrágya, erőtakarványok,
Derbymalasse, zsák, ponyva stb. stb.

Wertheimer József

1391

mezőgazdasági szesz-,

szeszfinomító, sajtolt

szeszélesztő gyára és

tejgazdasága

Kolozsvár, Árpád-út 38.**Széna és Szalma**

400 mm. elsőrendű réti és 100
mm. hegyi széna, továbbá:
500 mm. kitűnő buza-szalma

eladó.

Czim:

WEISZ MÁRTON gazdasága

1472 Kodor,
Vasut és posta: Dés.

Irodalmi jelentés!

Megjelent
KUNOSSY, SZILÁGYI ÉS TÁRSA
könyv-, mű- és zeneműnagykereskedésben

az 1905. évre szóló **hasznos könyvnaptár,**

mely irodalmi részében rendkívül érdekes közleményeket ad Bródy, Dömötör, Mikszáth,
Radó és Szomaházy tollából és felölteli a klasszikus és modern magyar irodalom
összes nagyszabású alkotásait, valamint az egész magyar irodalom ter-
mékeit bibliographiai csoportosításban, A könyvnaptárban előforduló műveket
csekély havi részletfizetésre szállítjuk.

Ezen terjedelmes és a könyvszükséglet megválasztásánál nélkülözhetetlen nagybecsű segéd-
könyvet mindenkinek díjtalanul és bérmentve küldjük. Ezenkívül kívánatra szívesen
küldjük a német irodalmat felölelő gazdag tartalmú könyvjegyzékünket és zeneműjegyzéket is,
Czégünk, mely az irodalom és művészet érdekeit kívánja első sorban szolgálni, mindenkinek,
még a legszegényebb jövedelemmel rendelkezőknek is lehetővé teszi, hogy könyvszükség-
letét előnyös fizetési módokat, csekély részletek mellett beszerezhesse.

Tessék kérni az 1905. évi Hasznos Könyvnaptárt díjtalanul és bérmentve!
Vidéki, helyi és utazó képviselők, kik e szakmában már megfelelő szép eredményrel
működtek, a legelőnyösebb feltételek mellett nyernek alkalmazást.

Kunossy, Szilágyi és Társa 1460

könyv-, mű- és zeneműnagykereskedés és kiadóvállalat
BUDAPEST, Ujvilág-utca 16. szám.

**Burgonya-szárító,
Burgonya-liszt.**

Az ezekhez szükséges gépeket szállítja

Drössler Károly csász. és kir. szabad.
gazdasági gépgyár,

Budapest, Váci-körút 59. szám.

Szállít továbbá legjutányosabb áron legújabb rendszerű locomobil-
kat, szab. gőzcséplőgépeket, szalmakazalozókat, járgányos cséplő-
készleteket, gabonatisztító-rostákat, fűkaszaló- és aratógépeket, szab.
tolókerekű vetőgépeket, szecskavágókat, répvágókat, kukoricamor-
zsolókat, egyetemes ekéket, 2 és 3 vasú ekéket, szab. burgonya-
arató (kiemelő) és minden a gazdasági szakmába vágó gépeket.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Képviselők és ügynökök felvételnek. 1449

GRAEPEL HUGÓ gépgyáros Marshall Sons & Co. L. vezérigényőke
BUDAPEST, V., Váci-ut 40—46.

Ajánlja:

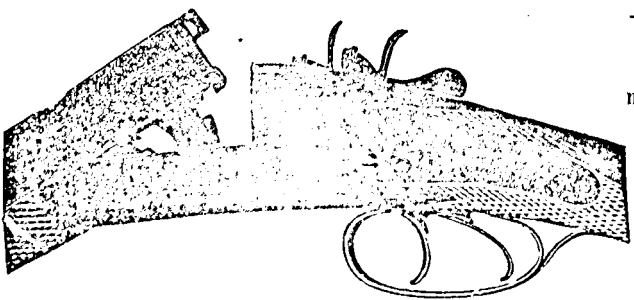
Eredeti MARSHALL-
féle gőzlokomobil-
jait, saját gyárt-
mányú legújabb
cséplőgépeket, szaba-
dalmazott kombi-
nált gabona- és
lőher cséplőgépeket
és törekrostaít
vaslemezből.

A folyó évben
körülbelül 1000
dbot szállítottam.

Legjobb sikerrel kipróbálva.

Hajlandó vagyok ezen rostát bármely cséplőgéphez 14 napi próbára kül-
deni és visszafogadni, ha **nom jobb**, mint bármely másfajta törekrosta.

Gazdasági árjegyzéket, törekrosta leírást, mintát és elismerő levél-
füzetet kívánatra ingyen és bérmentve küldök. 1066

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti verse-
nyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

Ogris Márcus 1323

fegyvergyár és (précios) puskamiives

FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármely
rendszerű vadász- és cséplő-fegyvereket legjobb és
legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű
DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8— kilogramm.

Ujdonság: **Browning-féle** automatikus
serét ismétlő fegyver 225
korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.

Levelezés magyar!

Levelezés magyar

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,

Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lőher-cséplők,
tisztító-rosták, korokolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr.
kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricza-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

1242

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A gazdatiszt mint az új középirtokososztály eleme. <i>László Ferenc.</i>	17
A Hermann-féle tengeri termesztési mód.	18
Tapasztalaim a tehének járványos elvetélése körül. <i>Böde Károly.</i>	19
A sárgalábú tyúkokról. <i>Z. K. E.</i>	19

Kisebbszakközlemények.

A porüszögtől fekete búza tisztítása. — Az amerikai vajtermelők. — A baromfi parazitái. — Az ivóvíz és a tej minősége.	19
--	----

Háztartás:

Bőrrel bevont butorok tisztítása. — Foltok a selyemszövetben. — Házilag készített mustár. — Tea-sütemény. — Hogyan óvjuk meg a repkényt (ephen) a férgektől. — Szőnyeg tisztítása.	20
--	----

Vegyes közlemények.

Piaci és vásári ártudósítások.	22
--	----

Hírdetések.

A gazdatiszt mint az új középirtokososztály eleme.

— Válasz egy «aggódó gazdatisztnak». —

Az Erdélyi Gazda ez évi első számában, egy «aggódó gazdatiszt» igen helyes és időszerű közleményben azon kérdéssel fordul az Erdélyrészi Gazdatiszti Egylet elnökségéhez: hogy van-e joga a gazdatisztnak, hogy földet kérjen? és hogy lehet-e reménye, hogy földet kaphasson abból a birtokból, melyet eddig ő oly nagy szeretettel és ragaszkodással gondozott és amely most az ő hibáján kívül kisiklott lába alól?

Én az első kérdésre azt válaszolom *igen*, a másodikra azt, hogy *lehet*, mert *kell*, hogy lehessen.

Hazánkban a telepítéseknek kettős céljuk van, nemzetpolitikai és közgazdasági, mindkét célt szemelőtt tartva, arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy egy képzett, kellő tudással, szorgalommal, és ami igen fontos, kellő anyagi erővel is bíró gazdatiszt van leginkább képesítve ezen kettős célt megvalósítani.

A magyar nemzet gerincét képező középirtokososztály hovátovább mind inkább apad, hogy mi az oka ennek, avval most nem foglalkozom, hisz számtalanszor meg volt ez már mutatva, abban pedig mindnyájan egyetértünk, hogy ezen osztályt regenerálni, helyre állítani kell, még pedig minél hamarabb; az idő meglehetősen előhaladt, sok tanakodásnak már nincs helye.

Én a magam részéről legalkalmasabb elemnek tartom ezen célra a gazdatiszti kart, mert ez tudna a már fentebb jelzett kettős célnak leginkább megfelelni. Aki a gondozása alá vett földet nem csak megtudja művelni, nemcsak a legnagyobb hasznot tudja belőle kivenni, hanem igaz szeretettel is csüng azon; aki a földet nemcsak egy olyan médiumnak tartja, melyet önző céljaira kizsaroljon, hanem azt úgy becsüli meg, mint amelyen neki élni és halni kell.

Ki volna erre képesebb és alkalmasabb, mint az a gazdatiszt, ki már kora gyermeké óta megtanulta a földet becsülni, ki pályája kezdete óta élet és családfenntartónak tekintette azt és aki rendszeren vidéken, igen gyakran minden társadalmi

élettől elzárt, félreeső nemzetiségi vidéken lakva, egyrészt leginkább ellent tudott állani a legtöbb baj kútforrásának, a fényűzésnek, más részről megszokta ottan a magyar nemzeti eszmét képviselni. Nem akarok én ezzel talán illetéktelen egyéneknek szarvakat növelni, de szóljunk csak őszintén, hány helyet ösmerünk mi itt az erdélyi részeken, a hol a tulajdonos nem lakik a félrébb eső birtokán, oda egy évben talán egyszer ha ellátogat, hol az összes községi lakosok is idegen ajkuak, és igen gyakran idegen érzelműek is, bizony egyedül az ott lakó gazdatiszt képviseli a magyar nemzeti eszmét, és örömmel tapasztalhatjuk gyakran, hogy dicsegetre méltóan képviseli azt.

Nálunk az eddigi telepítéseknel mind csak kisbirtokosokat telepítettek; pedig ez nem helyes, ezen változtatni kell, hiszen úgy nemzetiségi, mint gazdasági szempontból is szükséges lenne minden telepre egy vagy több középirtokost is telepíteni, ki magasabb társadalmi műveltsége és tudása által mintegy természetes vezetője legyen a telepes községnek.

Elismerem, hogy nem könnyű dolog-kivált eleinte, míg az ország minden részéből összeszedett, különböző szokású és értelmiségű egyénekből alakult telepes község egy kicsit consolidálódik, a fenti célra alkalmas egyént megtalálni, kibén úgy a képesség, mint az akarat és hajlam is meg legyen arra, hogy vezető gyanánt szerepeljen, de hát egy kis utánjárással, egy kis jóakarattal, főképpen az illetéktelen protekció kizárásával, és a társadalmi mozgalom belevonásával ezt a kérdést is meg lehet jól oldani. Nagyon helytelen dolognak tartanám egy-egy ily középirtokú telepet mindjárt az első jelentkezőnek átadni, itt nemcsak azt kell mérlegelni, hogy meg van-e az illetőnek a szükséges anyagi ereje a telep elfogadásához, hanem még inkább kell tekintettel lenni az illető társadalmi képességére.

Én úgy tudom, hogy illetékes helyen is foglalkoznak már egész komolyan a középirtokú telepítésekkel, úgy a kisbirtokos telepítésekkel kapcsolatosan, mint külön, önállóan, nagyobb birtokoknak 300—500

Jobb
és megbízhatóbb
magvak

nem léteznek, mint a minőket
31 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari

magkereskedése

Budapest

VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz.

IV. ker. Kossuth-Lajos-utca 4. sz.

ÁRJEJYZÉKEK

ingyen és bérmentve küldetnek.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Bubapest, V. kerület alkotmány-utca 31. szám.

Gabona osztály	Vetőmag osztály.	Gép osztály.
Értékarmány osztály.	Gazdasági anyag osztály.	Biztosítási osztály.
Tenyészállat osztály.	Borgazdasági osztály.	Díj szabási osztály.

Alaptőke: 531.200 korona. Tartalék: 220.000 korona. Forgalmi vissztérítési alap: 81.409 korona. Tagok száma: 1034.

Prospectust ingyen és bérmentve küldünk!

Az 1904. évi őszi és téli

1006

anyag- és gép-árjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

Egyéb időny árjegyzékünk a következők:

Tavaszi és őszi mag-árjegyzék. — Tavaszi anyag- és gépárjegyzék. — Tavaszi szőlő és kertmívelési árjegyzék. — Szüreti és borgazdasági árjegyzék. — Aratási és cséplési árjegyzék.

A szövetkezetbe való belépés áldozattal nem jár.

Saját érdeklődésünk mozditjuk azzal elő. Nyomatványokat szívesen küldünk.

holdas középbirtokokra való fölosztása által és talán már nem is lesz messze az az idő, a midőn az ezme megvalósul, és ha a telepítést vezető körök azt óhajtják, hogy eredményes munkát végezzenek, nem mellőzhetik a kipróbált és helyöket jól megállott gazdatiszti kart.

De másfelől aztán az ilyen kiválasztott gazdatiszteknek is meg kell felelniök a belőlük helyezett bizalomnak; nem szabad magokat elragadtatniok a nagyzás hóbortja által és csak addig nyújtózkodjanak, meddig a takaró ér. A magyar embernek egy nagy hibája, hogy szégyenli a szegénységet, az pedig éppen nem szégyen, legfennebb szerencsétlenség. Hány gazdát tett tönkre az, hogy nem számított jövedelmével és ha esetleg egy sokkal jobb anyagi helyzetben levő szomszédja oly fényűzést engedett meg magának, melyet ő meg birt, azt a másik okvetlenül utánozta, nehogy hátra maradjon ettől, míg aztán végre összezsáptak feje felett a hullámok és az ingatlan birtok megintott a lába alatt.

Ez a nélkülözni nem tudás oka főképpen annak is, hogy nem tud egy tisztességes magyar haszonbérlet-osztály kialakulni, egy pár rossz esztendő egész sorát teszi tönkre a magyar bérlőknek, míg a más nemzetiségűek és különösen felekezetiük egymásra rakják a milliókat. Hisz látjuk itt az erdélyi részekben éppen a jelen korban a szemünk előtt alakul ki a román középosztály. Ők nem kérnek állami támogatást, csak önmagukban bíznak (talán éppen ez a szerencsésük) és lassan bár, de biztosan haladnak a kitűzött cél felé. A régi magyar középosztály pusztulását a számítani nem tudás okozta, vajha okulna rajta az újabb, a régi regenerálására hivatott osztály.

Lészai Ferec.

A Hermann-féle tengeri termesztési mód.

Lapunk is behatóan foglalkozott annak idején ezzel a termesztési móddal. A karácsonykor megjelent hazai szaklapok közül a „Köztelek” és a „Gazdasági Lapok” megint érdekes adatokkal szolgálnak ez irányban, még pedig ugyancsak *ellenkező eredményt* tüntetve föl.

A „Gazdasági Lapok” Hermann Ferenc termelési módját újabban a következőkben ismerteti. A kukoricamivelés a következőleg megy végbe: Ősszel a here-zöldtrágyás föld meg lesz nyolc hüvelyre szántva és további négy hüvelykre grubberezve. Ezt ökrökkel és lovakkal végzi. Hogy az ökrök ezt a munkát jól bírják, nem nyakjáromba, hanem homlokjáromba fogatja. Észlelete szerint *egy a magyar ökrök is hasonlíthatlanul nagyobb erőlkifejtésre képesek és nem romlik le úgy, mint a nyakjáromban.* A kukorica elé évről-évre kat. holdanként 2 métermázsza szuperfoszfátot hint el.

Mint hogy a különben is dúsgazdag televényes föld évről-évre 2 métermázsza foszfátot kap, ez a földnek gazdag organikus nitrogéntartalmát hatalmasan érvényre juttatja.

Már március 25-én kezdi ültetni a kukoricát, illetve midőn a föld 8° Reaumurre felmelegedett. Hat fok Reaumur földmelegségénél a kukorica már csirázik. Az elfagyástól nem fél. Ha elfagy, akkor megvárja, míg a sértetlen gyökér újra kihajt. *Még soha sem kellett újra ültetni.* Ez a korai ültetés sokkal jobban járul hozzá a sikerhez.

Az ültetés előtt lineátorekkal a földet kockákra osztja 28—28 hüvelyk szélességben minden irányban. Termeli a fehér lófogú tengerit. A kockák sarkaiba két-két szem kukoricát kézzel ültet. A mint a kukorica kitolja magát, kezdődik a lókapák munkája. Huszonegy igás lovat tart és ezek mívelik meg a 400 kat. holdat. Kézi munka alig jut alkalmazásba. csakis a tövek körül lesz fabicskával a föld jól porhanyitva és fattyuzva is kézzel lesz. A lókapamivelés azonban nem olyan, mint közönségesen nálunk szokásos; tehát nem jár kétszer egy irányban a lókapá és egyszer a töltőgető eke, hanem 7—8-szor jár hossz- és keresztirányban a lókapá, még akkor is, a midőn már ember és ló a kukoricából ki nem látszanak. A föld így soha sem kerges és nincs egy gazocska sem benne. A kukoricát nem tölti. Ugy találta, hogy az fölösleges. Hogy a lovak a kukoricakapálás alkalmával kárt ne tegyenek, a kapáló ekén két oldalt védő vassin van, a mely folytán semmiféle érdes felület nem érintheti a szárat. Az istráng hosszúra lesz kötve s a kisafa (egy akácfa darab) csak másfél arasz széles.

Ehhez a mívelési módhoz a cikkirő még a következőket teszi hozzá:

Ez a mívelési mód olcsó és képes a gazda akármily nagy területtel alodialiter megbirkózni.

Az idén a gazdák országsszerte próbálkoztak vele, de az ideji szárazság miatt a kukorica-termésünket tudvalegőleg katasztrófa érte. Hermann úrnak az idén a szárazság dacára — minekfolytán a Bácskában a kukorica-földek adómentesítve lettek — 22 métermázsza szemes tengerije termett kat. holdanként.

Ezzel ugyancsak ellenkező eredményt ír le a Köztelekben Kerpely Kálmán. Ő a múlt évben összehasonlító kísérletet tett a Hermann-féle és a közönségesen szokásos tengeri termesztési módok eredményei közt és a következő megfigyeléseket tette, illetőleg a következő eredményre jutott:

A közönséges módon művelt tengerinél a forgó előbb jelent meg és a csökepződés korábban vette kezdetét, mint a Hermann-féle eljárás szerint megmunkáltnál, a minek okát elsősorban a talaj ismételt, gyakori megkapálásában kell keresni.

Ami már most a tengeritövek csökepződését illeti, e tekintetben a kétféle mívelési módnál érdekes különbségek voltak tapasztalhatóak. A Hermann-féle mívelési mód szerint az április 14-én vetett páros (kettős) tövű fészkekben összesen 570 tengeritő állt, melyek közül:

338 tő 1—1 csövet hozott,

3 " 2—2 " "

229 " pedig *meddő* maradt.

Az ugyanezen mód szerint május 3-án ültetett páros tövű tengeri 532 töve közül:

268 tő 1—1 csövet hozott,

3 " 2—2 " "

262 " *meddő* maradt. "

Ezzel szemben a közönséges mívelési mód szerint az április 14-én vetett egytövű tengerinél ugyanolyan nagyságú területen 308 tő állt, melyből:

245 tő 1—1 csövet hozott,

35 " 2—2 " "

28 " *meddő* maradt. "

A május 3-án vetett egy-egy tövű tengerinél 286 töből:

225 tő 1—1 csövet hozott,

38 " 2—2 " "

23 " *meddő* maradt. "

Kitűnt tehát, hogy míg a Hermann-féle páros tövű tengeriművelésnél a töveknek 40, illetve 49%-a maradt *meddő*, addig a közönséges eljárás szerinti egytövű művelésnél csak 9, illetve 8%; ezenkívül utóbbiaknál a *kettős csöví* tövek száma is jóval nagyobb volt.

A fejlődésbeli különbözetek menete folytán a terméseredmény is a Hermann-féle mívelés hátrányára ütött ki. Közvetlenül a törés után lemérve termett csöves tengeri:

az április 14-iki (Hermann-féle műveléssel	53 kg.
vetésnél (közönséges " "	85 " "
a május 3-iki (Hermann-féle műveléssel	53 " "
vetésnél (közönséges " "	118 " "

A törés a korai vetésű tengerinél október 26-án, a kései vetésűnél október 31-én történt; a Hermann-féle eljárással május 3-án — későn — vetett tengeri október 31-én még éretlen volt, de a töréssel tovább nem várhattunk.

December 10-én ujlag lemérve a csöves tengerit, az eredmény következő volt:

apr. 15-én (Hermann-féle műveléssel	kg. beszáradás	%
vetve (közönséges " "	47	11.4
	75	11.8
máj. 3-án (Hermann-féle műveléssel	32	39.7
vetve (közönséges " "	87	26.0

A május 3-án vetett tengeri tehát október 31-iki törése alkalmával még nem volt teljesen érett, de különösen feltűnő ezen különbség a Hermann-féle művelés szerint termesztett kései vetésű tengerinél, mely december 10-ig, tehát 40 nap alatt 39.7%-ot vesztett súlyából. A Hermann-féle termesztési eljárás egyik alapelveinek, a lehető korai — mondhatni túlkorai — vetésnek, tehát a későn ért tengerinél nagy jelentősége van, a mely feltételnek a lehetőségig meg kell felelni, annál is inkább, mert a korán vetett tengeri kikérelése után nyomban alkalmazott és ismételt kapálás ellentállóbbá teszi a korai tavaszi időjárás esélyeivel szemben, amely tény beigazolást nyert nemcsak a tengerinél, hanem például a cukorrépa és takarmányrépánál is.

A csöves tengeri minőségi osztályozása szerint a Hermann-féle párostövű művelésnél, a termés 15, illetve 18%-a I. osztályú, 59, illetve 62%-a III. osztályú csöveket adott, szemben a közönséges egytövű műveléssel, ahol az I. osztályú csöves tengeri 46, illetve 50%-ot, a III. osztályú 24, illetve 22%-ot tett ki. A Hermann-féle műveléssel termesztett I. osztályú tengericsövek apróbbak voltak, mint a rendes kezelésű tengeri csövei. Mig első esetben az I. osztályú csövek átlag 27—26 dekagrammot nyomtak, az utóbbiak 33, illetve 35 dgr. súlyúak voltak.

Kerpely cikkének végén a következőket írja:

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betétkeket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.
Váltókat olcsón számítól le.
Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.
Áruraktárat (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árut és azok a előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a
The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

Soraimnak nem képezte célját a Hermann féle tengeritermesztés jelentőségét kicsinyíteni, hanem egyszerűen utalni kívántam arra, hogy kellő sikerre csakis az egész termesztési rendszer szakszerű alkalmazása esetén számíthatunk. Ha a gazda csak a dolog könnyebb oldalát, magát az ápolási művelést tekinti ezen termesztési irány kritériumának, a lényegét pedig (talajelőkészítés, trágyázás) figyelmen kívül hagyja, akkor a Hermann-féle párostövü tengeritermesztés reá nézve csak kudarcot jelenthet.

Mindenesetre a gazdák teljes figyelmére méltó ez a termesztési mód; de végleges eredményt és állandóan érvényes tanulságot csak több irányban és helyen eszközölt gondos termesztési kísérletek fognak adni. Kívánatos lenne hát, ha gazdáink minél szélesebb körben cselekednék ezt.

Tapasztalataim a tehenek járványos elvetélése körül.

1899-ben azon a birtokon, melyen voltam, négy darab vásárolt tehén behurcolta ezt a járványt és csaknem minden tehén elvetélt. A járványos elvetélés rendkívül ragadós. Egyetlen egy, szövőnyos eset, ha a kellő figyelemben nem részesítjük, ha az elővigyázatosság és a fertőtlenítés elmarad, az egész istálló megfertőztetését vonhatja maga után. Az alapos fertőtlenítés tehát minden esetben keresztülviendő. Az elvetélés oka a fertőzésen kívül lehet a takarmány is és durva bánásmód is. Rossz, dohos, penészes széna, rossz, elromlott savanyú takarmány és dohos, romlott erőtakarmány is előidézheti az elvetélést. Durva bánásmód, ütés, rugás is oka lehet az elvetélésnek. Az olyan bikával is áthurcolható a fertőző anyag, mely előbb elvetélt tehenet fedezett; ez eleen azonban a bika nemi szervének egypercentes lysololdattal való fertőtlenítésével védekezhetünk, aminek a hágás előtt és után kell történnie. Nagyobb gulyánál jó lesz külön bikát tartani az egészséges és az elvetélt tehenek részére. A beteg tehenek bikáinál azonban azért a dezinficiálás el nem maradhat.

Ha már most az elvetélés esete áll be a tehenistállóban, akkor, ha csak lehet, az elvetélt tehenet és két szomszédját is távolítsuk el a tehenistállóból és kössük a jármos ökör- vagy lóistállóba. Ezen tehenek állásaiból a trágyát, almot és húgyot gondosan el kell távolítani, az állást meszes vízzel kell megöntözni és végül háromszázalékos lysololdattal fertőtleníteni. A húgyvezető csatornákra különös gondot kell fordítani, mert itt sok fertőzőanyag tenyészik. A tehenistállóból eltávolított három tehén kezelését alább fogom ismertetni. Ha azonban a kór már elterjedt az egész istállóban, ha már több elvetelési eset állt be, akkor már nem sok célja lenne az elvetélt teheneket az istállóból eltávolítani, hanem mégis, legalább az elvetélt teheneket az istállóban összeállítjuk. Mindenesetre azonban gondos kezelés alá kell venni minden tehenet, mert hiszen nem tudhatjuk, melyik tehén van már fertőző.

Ha elvetél egy tehén, borja csaknem sohasem életképes és a holt borjut, valamint a magzatburkot rögtön távolíttassuk el. Ezen művelet közben ügyelnünk kell, hogy a beteg állatról, vagy a borjuról semmiféle váladék ne kerüljön olyan helyre, ahol a takarmányt szoktuk tartani, nehogy ezeket a helyeket inficiálja. Az elvetélt tehén és két szomszédjának állása gondosan megtisztítandó, a köveket kikaparandó, aztán az állást mésztejjel

jól meg kell mosni. A trágyát azonnal, vitesük ki a földre, nehogy a személyzet vagy más tehenek vele érintkezzenek. A tehén anyaméhét naponként félszázalékos lysololdattal öblítsük ki, ami gummicső segítségével történhetik. Ügyeljünk azonban arra, hogy ne csak a hüvelyt öblítsük ki, mert ennek nem lenne célja.

Gyakran megesik, hogy az elvetélt teheneknél a magzatburok visszamarad. Ha nem megy ez el legkésőbb félnapon belül, akkor az öblítések naponként háromszor-négyszer ismétlendők, mert a rothadást akadályozzák. Ha a magzatburok egy része kilóg, akkor arra egy cca 1 kg-os súlyt akaszthatunk, amely a magzathuroknak az anyaméhhez tapadó részét húzza és gyakran egészen leválasztja. Ha azonban heves utóvajadás áll be a tehenél, akkor hívjunk állatorvost, mert ezek az utóvajadások oly hevesekké válhatnak, hogy anyaméh-előesés lehet a következményük. Ha annyira lelóg a magzatburok, hogy a tehén, vagy a szomszédtehenek ráléphetnének, akkor azt föl kell kötni, hogy annak erőszakos eloldását megakadályozzuk. Ha legkésőbb három napon belül nem távolodott el a magzatburok, ekkor állatorvosi tanácshoz forduljunk. Ha ez az eset forog föl, akkor a magzatburkot mesterségesen, a kézzel kell eloldani. Ezen eljárásnál a kezét és kart gondosan meg kell mosni és fertőtleníteni, azután meg jól meg kell olajozni, vagy megszappanozni. Akkor azután a kezét és a kart mindig szoroson a magzatburok kilógó része mellett az anyaméhbe visszük be és igyekszünk a magzatburkot nagyon vigyázva, rántás nélkül eloldani. Ezt a manipulációt azonban jobb lesz az állatorvosra bízni. Az öblítések azonban még ezután is néhány napon át — naponként egyszer — folytatandók. Minden esetben, amikor a magzathurok nem válik el, különös figyelemben és ápolásban kell a tehenet részesíteni, mert különben könnyen következhetnek be súlyos egészségi zavarok, mint terméketlenség, fehérlioyás, lesóványodás, stb.

További eljárás, hogy minden tehennek, még az el nem vetélteknek is a méhszáját és környékét naponként le kell mosni és dezinficiálni egyszázalékos lysololdattal. Erre a célra legjobb egy nagy spongea. Az egészséges tehenek részére külön spongeát használunk és külön vödört, a fertőtlenítő folyadékunk. Nagy tehenészeteknél ennek a műveletnek végzésére külön embert tartunk az egészséges és az elvetélt tehenek részére.

Végül kívánatos, hogy összes teheneinket az elvetélés elleni védekezés céljából beoltsuk. A vemhesség 3 ik hónapjától a 7-ik vemhességi hónap kezdetéig 14 napos időközben egy pravaz-fecskendőnyi (10 köbcentiméter) 2%-os karbolviz fecskendezendő be a bőr alá. Ezeket a befecskendezéseket maga a gazda is elvégezheti, ha az állatorvos kitartja rá.

A járványos elvetelésnek egy további káros következménye, hogy a tehenek utána néha nem lesznek vemhesekké. Ebben az esetben a hüvelynek kiöblítése 1 liter langyos víz és hozzá adott 5 gramm duplaszénsavas nátrónnal oldatával. Ennek az öblítésnek közvetlen a folytatás előtt kell történnie; a tehenet legfőképpen egy félórával az öblítés után meg kell folytatni, különben mitsem használ.

Az olyan istállóban, ahol járványos elvetélés uralkodik, nagyon elővigyázatosan kell takarmányozni is. Erőtakarmányok közül különösen a nyálkások ajánlatosak és minden izgató vagy nem egészen kifogástalan takarmányszer mellőzendő.

Bódo Károly.

A sárgalábu tyúkokról.

Az „Erdélyi Gazda“ dec. 25-iki számában egy cikket olvastam a „Sárgalábu tyúkok gyengébb húsminőségéről“. É szerint a sárgalábu tyúkok nem adnak oly jó minőségű húst, mint a sötét lábuak s aránylag sokkal kevesebb is a húso, mint a Chochin-china, Brahmaputra vagy Minorka-fajtáé. Ebből aztán azon következtetést vonja le cikkíró úr, hogy az összes sárgalábu tyúkok — köztük a Plymouth-fajok is — a mezőgazdasági baromfi-tenyésztésből kizárandók. Lehet, hogy igaz van cikkíró úrnak, megengedem, hogy vannak tyúkfajták, melyek a Plymouthnál több és jobb húst adnak; ebből azonban helytelen dolognak tartom azt következtetni, hogy azokat ezek miatt kizárjuk ki a tenyésztésünkből; mert könnyen úgy járhatunk, mint a mesebeli kutya, mely a szájában levő húst, ennek árnyképeért a vízbe ejtette.

Baromfi-tenyésztésünk alig néhány éve kezdett fellendülni. Mig az Orpington-fajt nem kezdték importálni, nem volt keresettebb tyúkfajta a Plymouthnál, melynek fő jellege abban lett megállapítva, hogy lába kopasz és sárga színű legyen. El is terjedt meglehetősen a Plymouth-tyúk hazánkban és több évi kísérlet után meg lett állapítva, hogy ezen faj könnyen acclimatizálódik nálunk és úgy a tisztán való tenyésztésnél, mint a hazai tyúkfajtákkal való keresztezésnél; jellegét, jó tulajdonságait megtartja, nem könnyen korcsosodik el, — jó tojó s bár élelmét maga is megtudja keresni: nem kártékony.

Én már 8 év óta tenyésztetem a Plymouth tyúkokat és nyugodt lélekkel ajánlhatom bárkinek is, hogy ezen fajtát tenyessze.

Egy Plymouth tyúk tojásának a hazai tyúkok tojásához viszonyítva háromszoros az értéke. Tegyen kísérletet bárki, hogy egy ilyen tojásból és kétannyi vízből sokkal szebb és jobb tésztát gyurhat, mint 3 darab paraszt tyúk tojásából. De ezen tojások súlya és nagysága is jóval felülmulják a hazaiakat, tartosságuk is jobb, mert vastagabb héjjal bírnak, nem törnek és nem romlanak oly hamar, mint a hazai tyúkok tojásai. De ha ezen tyúkokat keresztezzük egy Plymouth kakassal, a nyert tojások színre ugyan kissé világosabbak lesznek a tiszta Plymouth tojásoknál, de sárgájuk színre és tömörségére már megközelíti a Plymouthot; az így nyert ivadék pedig két akkora lesz, mint az anyja.

Még egy más előnyét is tapasztaltam a Plymouth tyúk tenyésztésnek! Nálam a kis csibék közül sohase pusztult el egy sem, a hány kikelt, mind fel is nevedett, hacsak valami baleset vagy külső hatás el nem pusztította. De felnevedett szárnyasaim közül se döglött el még egyszem; baromfikolera és más betegségek ismeretlenek tenyésztésemben.

Ezek oly előnyök, melyeket egy kevés-
sel több — vagy izletesebb hús nyerése végett, feláldozni helytelen és célszerűtlen volna. A biztos jót, a bizonytalan jobbért ne áldozzuk fel!

Z. K. E.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ A porüszögtől fekete búza tisztítására egy német szaklap nagyon egyszerű eljárást ajánl. Eszerint a búzát, melyet a fekete porüszög nem valami káros külsejűvé tesz, $\frac{1}{10}$ súlyrész korpával kell keverni és ezután egy tágra állított darukkal — vagy fölemelt malomkő között — kell egyszer vagy esetleg kétszer átszalasztani. A búza ezáltal teljesen megtisztul, fényt kap és tetszetős külseje lesz,

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ággyuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

Sárga Kristóf

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Legnagyobb választék és legutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékeltők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Füls és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

ha közüle a korpát — mely a porüszköt fölvette és fekete lesz — kiostáljuk belőle.

+ **Az amerikai vajtermelők** oly módon csomagolják a vajat, hogy bosszúkás alakba vágva, staniolpapírba göngyölik, ezután jól záró kartondobozba rakják, ezt lezárják és azt viaszba vagy más hasonló, kihülés után megmerevedő folyadékba mártják. Ilyen módon a vaj légmentesen van elzárva, bármily nagy távolságra szállítható és hónapok múlva is kitűnő szagú és ízű marad.

+ **A baromfiak parazitái** leginkább az ólak farészeiben huzódnak meg és gyakran forrázás, meszelés segélyével sem távolíthatók el onnan teljesen s ezért ajánlja erre *Lehmann* német állatorvos a következő eljárást: Ha a baromfiak kora reggel kibocsáttatnak a tisztítandó ólból, annak valamennyi nyílása kívül-belül betömendő s ha ez a lehető leg gondosabb módon megtörtént, kis csészébe kénrudakat kell helyezni és meggyújtva azokat, az ajtót sietve be kell csukni. 12 óra múlva kiszellőztethető az ól és a mint kellemetlen érzés nélkül be lehet menni, alaposan ki kell azt söpörni és valamennyi farészét forró vízzel megmosva, karbolineummal bekenni. A falak kimeszelendők úgy, hogy a mészhöz valamelyes kreolint öntünk (1 l. mészre egy evőkanál kreolin). Ha a farészek karbolineummal bekenettek, akkor a baromfiak csak 4—5 nap múlva bemehetnek az ólba, mert a friss karbolineum szaga iránt nagyon érzékenyek. Természetes, hogy ezen deszinficziálás után az ól alapos szellőztetése szükséges. Ez a baromfiólak legolcsóbb és leghathatósabb tisztogatása, de ha a baromfiakat 6—8 napra nem helyezhetjük át máshová, akkor az egyszerű kénezéssel és a farészek forrázásával is kedvező, bár nem oly hathatos eredményt érhetünk el.

+ **Az ivóvíz és a tej minősége.** A rossz ivóvíz a tej minőségét is nagyon megromlathatja. *Fabris* német állatorvos közöl tapasztalatokat erre vonatkozólag és azt írja, hogy egy nagy németországi tejgazdaság teje 12—15 óra múlva annyira megváltozott, hogy teljesen hasznavehetetlenné vált. A tehenészet alapos fertőtlenítése a bajon nem segített, az állatok diétetikus kezelése sem, és ekkor jöttek arra a gondolatra, hogy az ivóvíz lehet a baj oka és ekkor a rossz tejet szolgáltató állatoknak más ivóvizet adtak és a gyanus ivóvízzel jó tejet szolgáltató állatokat itattak és ennek eredménye az volt, hogy most az utóbbiak teje romlott meg és az előbbieké vált normalissá. A kísérlet ismétlése után bizonyossá vált, hogy a baj oka az ivóvíz, mely sok szerves és könnyen bomló anyagot tartalmazott; ezen tapasztalat tehát azt mutatja, hogy a tehenek ivóvizére nagy gondot kell fordítani.

Háztartás.

+ **Bőrrel bevont butorok tisztítása.** Szinte újjá varázsolhatjuk a bőrbútort, ha jól felvert tojásfehérjével bedörzsöljük. Épp így lehet bőrbe kötött könyveket tisztítani.

+ **Foltok a selyemszövetben.** Nagyon kényes színű selyem szövetből a kávé és tejfoltokat úgy vehetjük ki, ha: 5 rész glicerint, 5 rész vizet, 1/4 rész szalmiákokat összekeverünk és bekenjük vele a foltot, ezt 6—8 óráig rajta hagyjuk, aztán tiszta vízbe mártott ruhával ledörzsöljük, most ruhákba csavarjuk, hogy megszáradjon, ha száraz, akkor tiszta, nagyon folyékony gummiarabikummal bekenjük, hogy régi fényét visszakapja. Ha esetleg az első próbánál a selyem színe megfakulna, akkor a szalmiákokat elhagyhatjuk.

+ **Házilag készített mustár.** 1 kiló barna mustármagot liszté őrünk, 1/2 kiló finom porcukrot és 1 liter jó erős borecet adunk hozzá, simára elkeverjük és 24 óráig félretesszük. Aztán üvegekbe töltjük és hőlappal be-kötözzük. Ha hosszabb időre tesszük el a mustárt, akkor cukor helyett sőt tesszünk belé s csak használatkor jön bele cukor.

+ **Tea-sütemény.** Egy pohár liszt, 1/2 pohár cukor, egy tojás, egy darabka (tojás nagyságú) vaj, az egészet összegyurjuk, s ha szükséges egy kis tejet tesszünk hozzá. Aztán nagyon vékonyra kinyújtjuk s a derelye metszővel kis négyszögletes darabokat vágunk és tojás sárgájával megkenjük, aztán vajjal ki kent tepsibe rakjuk és világos barnára megsütjük.

+ **Hogyan óvjuk meg a repkényt (epheu) a férgektől?** A szobában tartott repkény a száraz levegő, a kevés öntözés, esetleg nagy meleg által, nagyon sokat szenved a férgektől, melyek ily esetekben hamar ellepik a növényt. A levelek ezáltal telve lesznek sárga foltokkal, majd egészen megsárgulnak s a növény lassan elpusztul teljesen, ha nem segítünk rajta. A legjobb óvszer a férgek ellen a tisztaság, elegendő viz és jó levegő. A leveleket naponta töröljük le, öntözzük rendszeresen, óvjuk a száraz nagy melegtől és szellőztessük a szobát, hol a repkény áll. Ha azonban már ellepték a férgek növényünket, akkor alaposan hozzá kell látnunk annak kiirtásához. Minden egyes levelet külön le kell mosnunk szappanos vízzel s utána leöblítenünk szárazzal, a szappan megöli a férgeket s ha leöblítjük, nincs ártalmára növénynek sem.

+ **Szőnyeg tisztítás.** Télen, mikor sokkal jobban piszkolódnak a szőnyegek, mint nyáron, nehezebben juthatunk a poroláshoz. Gyakran esik az eső vagy hó, majd ködös az idő, úgy, hogy nem vihetjük ki szőnyegeinket az udvarra. Ezért porolás helyett melegen ajánlom a savanyított káposztával való tisztítást. A káposztát apróra vágjuk és ezzel az egész szőnyeget jól bedörzsöljük. A szőnyeg szép tiszta lesz tőle s amellet az az előnyünk is van, hogy szőnyegek nem romlanak oly hamar, mert bizony ne gondoljuk, hogy a sok porolás hasznára szolgál.

Gazdasszony.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kérjük az előfizetéseket beküldését!

— **Szabó Sámuel.** Midőn megkaptuk a kiterjedt család fekete szegélyű gyászjelentését az öreg ur haláláról, fájdalmas érzés fogott el bennünket s az elmulás sötét fátylán sem tévesztettük el szemünk elől a szorgalomnak s polgári erényeknek e kitűnő megtestesítőjét. Bár sejtettük, hogy az elért aggság s a kéréhetetlen kór legyőzi munkás életét, mégis e gyászos vég fájdalmas kezdeténél rosszul esik csak emlékből tudni körünkben azt, ki egytelünknek is lelkes tagja volt s mint ilyen élénk részt vett évtizedeken keresztül hazarészünk gazdasági életének irányításában, ki sokoldalú elfoglaltsága mellett páratlan munkaképessége s akaratereje folytán időt talált arra is hogy

1869., 1870., 1871., 1878., 1880. években egytelünk hivatalos lapját is nagy gondnal s szeretettel szerkessze, s mint a szerkesztő bizottság tagja évtizeden át a lapra irányító befolyást gyakoroljon.

Bágyoni *Szabó* Sámuel a kolozsvári ev. ref. kollégium nyugalmazott tanára, életének 76 ik évében, hosszas szenvedés után Kolozsvárt halt meg. — Elhunytával folytonos munkássága, törhetetlen lelkesedéstől áldott életpályát zárt le a halál. *Szabó* Samu ifjúkora a 48-iki szabadságharc dicsőséges korára esik, a mikor mint tüzérhadnagy harcolt *Bem*-apó győzelmes zászlója alatt. Majd a harc után a szellem fegyverével szolgált a nemzeti kultúra lelkes seregében, mikor mint az ifjuság szeretett tanára a marosvásárhelyi és a kolozsvári ev. ref. kollégiumok tanári kathetrájáról oktatta-évtizedeken át az ifjuságot. A politikai, egyházi, városi, mezőgazdasági és társadalmi élet terén is serény munkásságot fejtett ki. Régebben részt vett a politikai küzdelmekben. A városi kommunális gyűlésein mindig hallatta szavát s kivált pénzügyi kérdésekben javaslatait nem mullasztotta el soha föltárni. A kolozsvári ev. ref. egyházközségnek tiszteletbeli prsbyterje volt, a kolozsvári és kolozsmegyei honvédegylet tiszteletbeli elnökevé választotta. A gazdálkodást is nagy szeretettel folytatta. Jeles gyümölcsészete nem egy kitüntetést szerzett derék birtokosának. Munkássága egyszerre megszakadt, mikor a mult év őszén szélhűdés érte. Nem is gyógyult fel többé, sőt állapota egyre súlyosabbá vált, míg ujév napján délután a halál zárta le szemét. Kiterjedt rokonság, a vesztesség mély fájdalommal gyászolja elhunytát. Temetése 3-án délután fél 3 órakor volt a Magyar-utca 9. sz. gyász háztól a köztemetőben, a hol az élete végéig gyászolt felesége és két fia mellé helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra.

Bellusi Baross Károly a Magyar Bortermelők Egyesületének volt alelnöke ma éjjel hosszas szenvedés után negyven éves korában meghalt. Baross 1865-ben született Pilis-Szántón. Tanulmányainak elvégzése után 1888-ban a Köztelek és a Gazdasági Lapok szerkesztője lett. Attól kezdve tevékeny részt vett a magyarországi agrármozgalomban, melynek rövid idő múlva egyik vezetője lett. Mint a Magyar Szőlősgazdák Egyesületének egyik alapítója és alelnöke sokat tett a szőlők rekonstrukciója érdekében és mint az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató választmányi tagja egyik buzgó harcosa volt az agrármozgalomnak, a gazdasági érdekképviselet eszméjének és az őrleési forgalom érdekében támadt mozgalomnak. 1894—96-ig a Hazánk napilap kiadója és szerkesztője volt. 1901-ben a bodajki kerület országgyűlési képviselője lett. Egy évvel később súlyos idegbaj támadta meg, a mely miatt 1903-ban le kellett mondania mandátumáról. Azóta a sanatóriumban ápolták, a hol most utólrta a halál.

— **A borvizsgáló bizottságok kinevezése.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter a mester-séges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893: évi XXIII. t. c. 11. §-a alapján alakított állandó borvizsgáló szakértő bizottságok tagjaivá az 1905. évre a következőket nevezte ki, u. m.: a) a budapesti borvizsgáló bizottságba: *Ágoston József* kir. tanácsos, földbirtokost; *Forster Gézát*, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóját; *Görgey Gyula* cs. és kir. kamarás földbirtokost; *Herczegh Mihály* egyetemi tanárt és *Lindmayer Ferenc* székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tagot b) a kolozsvári borvizsgáló bizottságba: *Fósika Gábor*

Szőlők rigolozását gőzekével

70—80 cm. mélyen, jutányos árban elvállalja s a jövő évi munkára is előjegyzéseket már most elfogad

Timár János, Maros-Szent-Királyt.

báró cs. és kir. kamarás, földbirtokost; *Szentkirályi* Ákos dr. gazdasági tanintézeti igazgatót; *Tokaji* Lászlót, az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkárát; *Weisz* Józsefet, az Erdélyi Pinceegylet igazgatóját és *Wildburg* Aladár báró cs. és kir. kamarás földbirtokost.

— **A magyar telepítő és parcellázó bank r.-t.** december 31-én tartotta alakuló közgyűlését a Magyar Jelzálog-Hitelbank helyiségében, *Beck* Nándor udvari tanácsos elnöke alatt. Az alakuló közgyűlés konstataja az 5 millió koronányi alaptőkének aláírás és 50 százalékos befizetés által történt biztosítását, elhatározta a társaság megalakulását, megállapította az alapszabályokat és az igazgatóság tagjaiul megválasztotta a következő urakat: *Hegedűs* Sándor v. b. t. t., orsz. képvis. *Beck* Nándor udvari tanácsos, a Magyar Jelzálog-Hitelbank elnöke, gróf *Keglevich* Gábor, főrendiházi tag, nagybirtokos, *Barta* Arnold, a Magyar Agrár- és Járadékbank vezérigazgatója, *Barta* Ödön, orsz. képvis., *Beck* Gyula, a Magyar Jelzálog-Hitelbank igazgatója, *Bujanovich* Gyula, orsz. képvis., dr. *Éber* Antal ügyvéd, *Kende* Zsigmond, cs. és kir. kamarást nagybirtokos, *Kronberger* Lipót, a Magyar Általános Takarékpénztár vezérigazgatója, dr. *Nagy* Ferenc, udvari tanácsos, egyetemi tanár, országgy. képviselő, *Póór* Jakab, a cs. kir. szab. Trieszti Általános Biztosító Társaság magyarországi képviselője, dr. *Pollák* Gyula, az idegenforgalmi és Utazási Vállalat r. t. igazgatója, dr. *Shober* Béla, a Magyar Agrár- és Járadékbank igazgatója, dr. *Simonyi-Semadam*, országgyűlési képviselő; a felügyelő-bizottság tagjaiul pedig a következő urakat: gróf *Korniss* Károly, nagybirtokos, dr. *Mezőssy* Béla, orsz. képviselő, dr. *Neumann* Miksa, a Magyar Jelzálog-Hitelbank ügyvezető-titkára, *Szilassy* Zoltán, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkára, dr. *Horváth* Lipót, a Magyar Általános Takarékpénztár ügyésze. Az alakuló közgyűlés után tartott igazgatósági ülésen elnökké *Hegedűs* Sándor, alelnökké *Beck* Nándor és gróf *Keglevich* Gábor választották meg, vezető igazgatóvá dr. *Éber* Antal neveztetett ki. Felügyelő-bizottság elnöke gróf *Korniss* Károly lett.

— **A komlótermesztés föllendítése.** A legutóbbi évek kedvező komlóárai folytán, valamint a földművelésügyi kormánynak ezen jövedelmező növénytermesztés föllendítésére irányított akciója következtében, a komló mind nagyobb területen természetelték. Tekintettel azonban a kivitel bekövetkező nehézségeire, valamint a komlónál ismeretes árulámlásra, a földművelésügyi miniszteriumban szűkebbkörű értekezlet volt annak megállapítására, hogy a fennforgó viszonyok között a komlótermesztés támogatása a jövő évben milyen irányelvek szerint történjék és hogy vajjon a komló helyes művelése és a termésminőség fokozása érdekében a mintakomlótelepeknek mely szerep jutna? Az értekezlet abban állapodott meg, hogy mert a fentérintett okoknál fogva a komlótermesztés fejlesztésének a legnagyobb óvatossággal kell történnie és a fősúlyt a komlótermesztésre kedvezőbb viszonyú vidékekre kell helyezni, nem kívánatos új komlótermesztést szigeteken elhelyezése. Továbbá hogy a komlótermesztés minőségének fejlesztése végett a királyhágiöntúli részeken két, az alföldi fontosabb komlótermesztő vidékeken egy mintakomlótelep létesíttessék.

— **Erdősítési jutalmak.** *Tallán* Béla földművelésügyi miniszter most osztotta ki

azokat az állami jutalmakat, a melyeket a földművelési kormány a kopár, vízmosásos és futóhomok-területeken öt évvel ezelőtt történt, közgazdasági jelentőséggel bíró erdősítésekre kitűzött.

A hat nagy és tizenkét elismerő jutalomra, a melyeknek értéke összesen 9000 korona, 23 birtokos versenyzett 937-51 k. h. erdősítéssel. Az erdősítést az ősz folyamán a helyszínen részletesen felülvizsgálták s a földművelésügyi miniszter a bíráló-bizottság javaslata alapján a két 1000 koronás nagy jutalom közül az egyiket a szebenmegyei *Tiliska* községnek ítélte oda 59 kat. holdnyi kopár terület igen sikeres beerdősítéséért. A két 800 koronás nagy jutalom közül egyet Brassóvármegye *Zajzon* községe nyert el 39-92 k. holdas erdősítésével. A két 600 koronás nagy jutalom közül a miniszter csak az elsőt adta ki *Guruló* községnek 76 k. holdas erdősítéséért. Elismerő jutalomképpen három 500, három 400 és egy 300 koronás jutalmat osztottak ki, míg a két 300 és három 200 koronás elismerő jutalmat ez alkalommal a miniszter — tekintettel arra, hogy a pályázó nagyobb birtokosok a pénzjutalmakra rászorúlva nincsenek — nem adta ki. Az elismerő jutalmakért versenyzők közül 500 koronás jutalmat kapott: *Wachsmann* Albert borgóprundi lakos 31-34 k. holdnyi erdősítésért; a 400 koronás elismerő jutalmat *Kovácsy* Jenő adámosi lakos 15 holdas erdősítése nyerte el. A 300 koronás elismerő jutalmat pedig Gyulafehérvár r. t. város nyerte el. A versenyben a felsoroltakon kívül résztvett még nyolc nagyobb birtokos is.

— **Állami megrendelések háziipari készítményekre.** *Tallán* Béla földművelésügyi miniszter 100,000 koronás alapot kreált háziipari tárgyak vételére és raktározására. A miniszter ez elhatározásából kifolyólag értesítette a vármegyei gazdasági egyleteket, hogy a mezőgazdasági munkásközösség között a tél folyamán előreláthatólag beálló nagyobb munka- és keresethiány csökkentésére a gazdasági háziipar támogatása céljából a *kosárkötés, szalmafonás, sásfonás, seprőkötés* és *faragási tárgyak* bevásárlására megfelelő összeget folyósít, oly módon, hogy ezen összegből a tél folyamán a háziiparral foglalkozó munkásoktól a fogyasztásban nagyban keresett háziipari cikkek rendelkezésükre legyenek. A megrendelt tárgyak a munkástól hetenként fizetve veendő át és értékesítésük raktározva biztosítandók. A megrendelés, beváltás és raktározás iparkamarák és szövetkezetek, vármegyei gazdasági egyletek, esetleg községi előjáróságok útján történhet. Ha e cikkek helybeli szükségletet nem képeznek, azok értékesítéséről vállalat útján fog gondoskodni. Az értékesítés útján befolyt összeg az államnak visszafizetendő. A miniszter leiratának figyelembe vételével javaslatot kér, hogy mely községekben milyen cikkekből mennyi megrendelés volna eszközölhető és milyen összegre volna az akció keresztülvitelénél szükség. Okos és hasznos intézkedés ez a földművelésügyi miniszter részéről, melynek nyomában kell járni a sikernek, annak a sikernek, hogy a háziipar meghonosodik a falvakban és egy olyan mellékfoglalkozásnak adja meg lehetőségét, mely épen akkor ad keretséget, mikor a legnagyobb a szükség.

— **Pályadíj a kenderbogár és szőlőmoly elleni védőszerre.** Tekintettel arra, hogy a kenderbogár és szőlőmoly az idén épp úgy, mint az utolsó években egyáltalában nagy ká-

rokat okozott s miután az alkalmazott elleneszerrel határozott eredmény elérhető nem volt, a rüdesheimi kerületi választmány a kerületi gyűlés elé azzal a javaslattal lépett, hogy bocsásson az államkormánynak 10,000 márkát rendelkezésére. Ez az összeg hozzájárulásul szolgálna egy 100 000 márkás pályadíj kitűzéséhez, amely díj annak ítélendő oda, a ki e rovarok kiirtására a leghatékonyabb és minden viszonyok között alkalmazható szert feltalálja, de esetleg egy szakember díjazásának kiegészítésül is felhasználható, a kinek kizárólag e rovarok tanulmányozásával s a védekező szerek kipróbálásával kellene foglalkoznia.

— **A boritaladó és borfogyasztás Franciaországban.** Kiindulva abból az egyedül helyes elvből, hogy a borfogyasztás csak úgy emelhető ha bor ára detail kereskedelemben minél alacsonyabb, Franciaország 71 városa elhatározta, hogy a boritaladót egészen eltörli, vagy legalább a minimumra leszállítja. Főszéren eltörölték a következő városok: Paris, La-Mance, Beziers, Bourges, Cherbourg, Perpignan és Carcassone. Más 30,000 nél több lakossal bíró városok az adót 2-35—1-40 frankra szállították le hektoliterenként.

— **Közvetlen beszerzés a termelőktől.** Az igazságügyminiszter rendeletet intézett a letartóztatási és javítóintézetek igazgatóságaihoz, melyben utasítja azokat, hogy a vezetőik alatt álló intézetek számára szükséges mezőgazdasági terményeket ezen túl ne a vállalkozóktól, hanem a kisgazdáktól vagy a szövetkezeti magtárakból szerezzék be.

— **Gazdák vasúti kedvezménye.** A Somogyvármegyei Gazdasági Egyesület felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy az ország gazdaközönsége számára bizonyos vonalszakaszokra érvényes évi bérletjegyeket hozzon forgalomba.

— **A nagybecskerekli gazdagylás elhalasztása.** Nagybecskerekli jelentik, hogy a gazdagylást február 11-ére halasztották.

— **Az osztrák kormány a gazdák ellen.** A takarmányhiány következtében úgy a magyar, mint az osztrák kormány a *széles és abrak-takarmányok kivitelét tudvalevőleg tiltotta. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület* megbízható forrásból azt az értesítést kapta, hogy az osztrák kormány meg akarja szüntetni az olajpogácsa kivitelére vonatkozó tilalmat s ez okból tárgyalásokat folytat a magyar kormánnyal is. A OMGE. most sürgős felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez, amelyben azt kéri, hogy a magyar kormány foglaljon erélyesen állást az osztrák kormány e szándéka ellen. A felterjesztésben különösen hangsúlyozza az OMGE., hogy a takarmányhiány vészelye még nem múlt el teljesen s a kiviteli tilalom felfüggesztése különösen megdrágítaná ezen különben fontos takarmányt. Az olajpogácsa-kivitel különben is csak néhány spekuláló osztrák olajpogácsát termelő gyáros érdeke.

— **Egy agrárius kereskedelmi miniszter.** Mert ilyen is akad, persze Németországban. Miként ugyanis a bécsi *Zentralstelle* értesít, *Möller* porosz kereskedelmi miniszter agrárius érzelműnek bizonyult, midőn a porosz képviselőházban a mezőgazdasági kötelekek állami kedvezményezését illetőleg beadott interpellációkra adott válaszában a következőket mondta: »Az időben, amidőn még nem töltém be jelenlegi állásomat, ismételve kinyilvánítottam, hogy a német mezőgazdaság elvagy irányított tanácsok merőben igazságtalanok, amelyek szerint t. i. a mezőgazdálkodás csak és nem hódol a haladás-

A leg-
bizto-
sabb

a budapesti, m. kir. állami ve-
tőmagvizsgáló állomás által
megvizsgált és ólomzárolt

Lóhere és
Lucerna-
mag,

1468

mely kiváló minőségben
és jutányos áron be-
szerezhető

WALDEK

magnykereskedés-
ben, József főherceg
cs. és kir. Fensége
udvari szállítójánál

Budapest,
Károly-körút 9. sz.

szellemének. Állítom uraim, hogy nincs a világon állam, amelynek mezőgazdasága a termelésben a némethez hasonló haladást tüntetne föl. Ez is egy ok arra, hogy az agrárpolitikát, amelyet a jelenlegi kereskedelmi tárgyalásokban követünk, részéről a leghatályosabban képviseljem. Igy beszél a porosz kereskedelmi miniszter, ahol mégis csak nagyobb jelentőségű és tekintélyű ipari és kereskedelmi érdekeltséggel kell az agráriusoknak megküzdenniük, mint minálunk. Boldog porosz nemzet! Mikor lesz nekünk ilyen kereskedelmi miniszterünk.

Értesítés.

Van szerencsém a né közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet“

részéről

Kolozs és több szomszédos megye területére

ingatlan jelzálog kölcsönök

„Kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai végrelegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmő jelzálogkölcsönt pénzüintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem űlni. mert ezek eljárása teljesen megbízhatlan. időt vesztő és minden esetben akár eredményes- akár nem terhesen költséges.

Teljes tisztelettel 1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

— A „Fiumei kávébehozatali Társaság“
kolozsvári fióktelepe, Mátyás királytér. 12. szállit bérmentve és vámmentesen *eredeti fiumei árakban kávét, teát, rumot, francia és hollandi liqueuröket, csokoládét, cacao-t.* 1436.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviselősege Kolozsvárt

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

Az intézet alaptökeje 40 millió korona.

4%-os és 4½%-os

Záloglevélkölcsönöket

nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50

évi törlesztéssel 4-95 százalék,

nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesztéssel 5-25 százaléknyi évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítolási árfolyam mellett 4½%-os záloglevélkölcsönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-35 százalék és nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesztéssel 5-65% évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értő kére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve

az Erdélyi Gazdasági Egylet

bizalmi férfai adnak véleményét. (1001.)

A bank képviselőségénél kaphatók 4% és 4½%-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyereségekötvények.

Erdélyrészi piaci ártudósítások.

A jelentés		Búza I. rendű	Búza II. rendű	Rozs	Árpa	Zab	Török-búza	Tej 1 liter	Vaj 1 kigr.	Tojás 5 darab	Réti széna q.	Ószi szalma 1 szekér	Tavaszi szalma 1 szekér	Lóhere-mag q-ként	Lucerna-mag q-ként	Túzfifa 1 köbméter	Marha hús 1 kiló	Sertés hús 1 kiló
helye	napja	m é t e r m á z s á n k é n t																
		k o r o n á k b a n																
Brassó	XII. 1.	20-89	20-63	15-89	13-44	14-40	15-77	-20	3-10	-35	6-90	4-	5-	132-134	134	4-80	-96	90-
Beszterce	XII. 31.	18-	17-	-	16-	13-50	17-	-30	2-	-50	10-	8-	5-			7-	-80	1-12
Derecske	XII. 31.	18-40	15-40	16-	14-	14-	16-	-16		-30	8-					7-50	-52	24-
Dicsőszentmárton	XII. 30.	18-	15-50	15-	14-	13-	18-				8-	5-				5-	-88	
Fogarás																		
Gyulafehérvár																		
Hátszeg	XII. 26.	19-	18-	18-	-	11-	11-	-20	2-	-30	9-	4-		200	180	4-20	-72	24-
Kézdivásárhely	XII. 30.	20-60	20-34	14-04	12-05	11-33	14-90	-15	2-70	-35	8-	2-25		160	180	-	-88	-
Kolozsvár	I. 15.	19-40	18-	15-80	-	13-20	17-				11-	6-				6-30	-96	
Dés	I. 3.	18-50	17-	16-	16-50	13-	18-				7-	5-50				4-	-72	76-88
Nagy-Szeben	XII. 27.	19-52	18-30	15-19	15-26	12-69	17-63	20-24	2-	-45	9-50	3-50				6-22	-	-
Sepsiszentgyörgy	XII. 31.	20-	18-15	14-50	12-30	11-05	16-13	-32	1-50	-35	16-	10-	10-			14-	-80	1-12
Szamosújvár	XII. 31.	19-	18-	17-	16-	15-	18-	-24	1-80	-35	8-	4-		160	140	4-40	-80	80-
Szász Sebes	XII. 30.	22-	19-50	18-	16-	13-	16-				10-					5-	-80	
Szászváros																5.		
Székelyudvarhely*	I. 3.	18-50	17-30	16-50	15-	11-50	17-50	-28	1-90	-35	8-	5-				-	-80	1-20
Székelykeresztúr	XII. 31.	18-50	17-	16-	15-50	12-	18-	-25	2-	-35	8-	5-	9-				-80	1-28
Vajda-Hunyad	XII. 31.	20-	18-	14-		16-	16-	-20	2-	-35	10-						-80	-

Szalay Gyula

Műszaki-gazdasági cikkek, gépolaj és **vetőmagvak**

nagykereskedése,

Budapest, V., Perczel Mór-utca 2-ik szám.

(Szabadság-tér 13.)

Legjutányosabb árak mellett szállit: **arankamentességre** államilag

ölomsárolt Lóhere és Luczernamagot,

bármilyen kis mennyiségben is, eredeti quedinburgi

Répmagvakat, Bükkönyt, Nyulszapukát

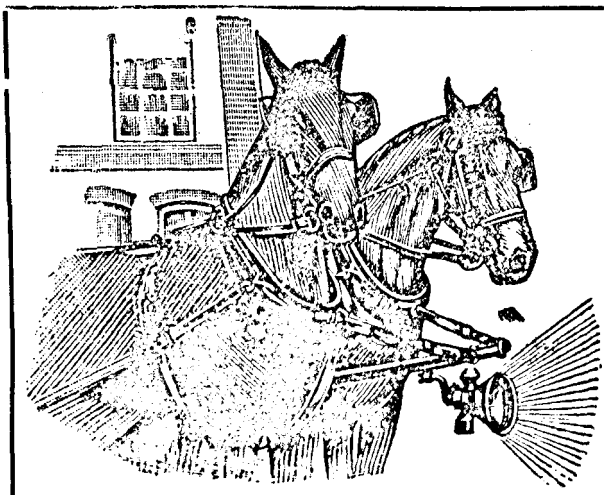
s mindennemű takarmány- és gyepfümagot, ugyszintén

GÉPOLAJOKAT, KOCSIKENŐT, ZSAKOT, PONYVÁT,

LÓPOKRÓCZOKAT

s minden egyéb gazdasági cikket.

1459

Acetylen-Lámpák,

ugymint asztali-, kerti-, udvari-, istálló-, konyha-, kézi-, bánya-, valamint kocsioldal-, kocsioldalt-, kocsioldalt-, kerékpár- és automobil-acetylen-lámpák legnagyobb választékban:

Miklós Testvérek nagykereskedésében,

BUDAPEST, VI., Gyár-utca 20. sz. (Andrássy-út sarok.)

1471

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Telefon 16-37.

Sárga János, Kolozsvárt

ékszerész, mű-ötvs, egyházi szerek műintézete.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát arany-, ezüst nemükben, drágakő-ékszerekben, valamint Angol, Francia és Berndorf különlegességeiben.

Kitünően berendezett műtermében készít ezüstenemüket, ékszereket, valamint magyar diszékszer és egyházi felszereléseket. 1416

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

Az 1900. évi párisi világkiállításon „grand-prix“-vel kitüntetve.

— Kwizda — Restitúiófluidja

cs. kir. szab. mosóvíz lovak számára.

Ára üvegenként 280 kor.

40 év óta udvari istállóban, a katonaság és polgárság nagyobb istállóiban alkalmaztatik nagy utak előtt az izmok erősítésére és azok után újból való megerősítésére; a lovakat trainingben legkitünőbb szolgálatokra képesíti. Csak az itt látható védjeggyel igazi. Kapható Ausztria-Magyarország valamennyi gyógytárban és drogueriájában.

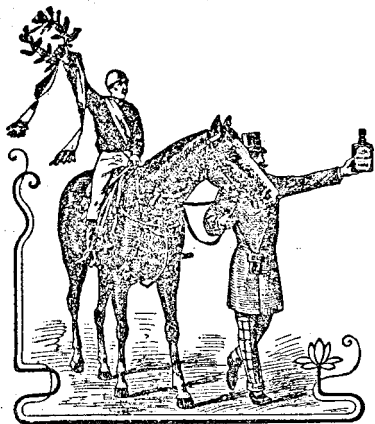
Ábrakkal ellátott árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár:

Kwizda Ferencz Jánosnál.

osztrák-magyar cs. és kir., rom. kir. és bulg. fej. udvari szállító. (1291. III.)

kerületi gyógyszerész, Korneuburgban, Bécs mellett.

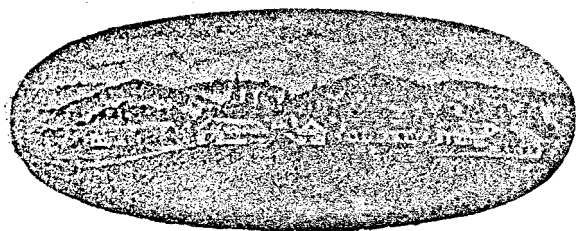
Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmasat jutányosan szállít a

Köolajfinomító-gyár Részv.-társ.

brassói gyarából.

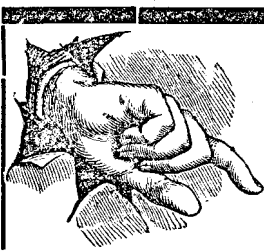
Megrendelések a brassói irodába intézendők. Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1351.

Eladó birtok.

Kisküküllővármegyében az állomástól 5 kilométer távolságban fekvő 480 cat. hold prima rét, szántó, legelő, szőlő és erdőből álló birtok megfelelő udvarházzal, gazdasági épületekkel ellátva eladó, ára 56,000 forint.

Czim a kiadóhivatalban megtudható. 1415

A czimre tessék ügyelni!

VALÓ-

di francia különlegességek (óvszerek) csakis F. Bergueran-fils leghirebb páris gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest, VII. kerület,

Erzsébet-körút 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve 1356

A legjobb új, egyszer
— használt —

ZSÁK,

vizhatlan PONYVA a legolcsóbban kapható

FISCHER J.

ponyva- és zsákruházában BUDAPEST, V., Nádor-u. 31-33.

KÖLCSÖN-PONYVÁK

széna- és szalmaszállítóhoz a legjutányosabb kölcsön díj mellett 1:51

A legszolidabb kiszolgálás.

Jutányosan eladók

Százados

új marhamérlegek

1500 klgr. hordképességű erős vaskorlással 2 1/2 méter hosszú, 1 1/2 m. széles,

Új szekér

hidmérlegek

4000 és 3000 kg. horderejű százados, toló súlylával 4 méter hosszú, 2 méter széles. 1424

Becserélek

ócska marhamérszákat új hidmérlegekre. — Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jókarban tartás mellett.

DÉNES MANÓ mérleg-műszerész.

Budapest, VII., Dohány-utca 78.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú műtrágyafélék, ugymint: csontliszt és ásványi szuperfoszfátok, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi Irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérdézősködések intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

1458 ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű
GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEKET, ipari czélokra alkalmas compound lokomobilokat, szesz- és benzín-motorokat,

MILLENIUM

fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeket, valamint
egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Nős kertészlegény,

aki egy 4-5 holdas vá-
rosi kertészetet (és
gyümölcsöst) önállóan
tud kezelni kis fizetéssel
és % -al a haszonból

felvétetik.

Czim:

Löfi Endre

1476 Bethlen-Szent-Miklós.

Telefon szám: 351.

BABÓS és TÁRSAI

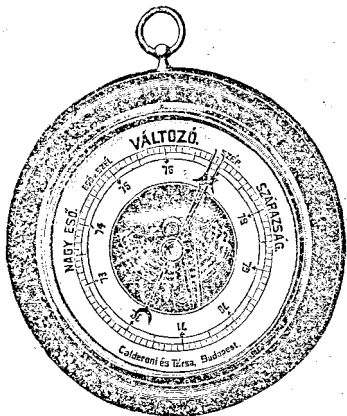
vaskereskedése [KOLOZSVÁRT, Deák-Ferencz-utca 25. szám.

A nagyérdemű gazdaközönség szives tudomására hozzuk, hogy üzletünkbe
újabbán egy nagyobb összeget fektettünk be és raktárunkat megnagyobbítottuk,
ennélfogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy nagyrabecsült vevőinket
gyorsan és pontosan a legjutányosabb árak mellett szolgáltatjuk ki.

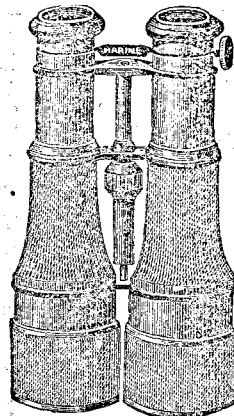
Raktáron tartjuk mindazon czikkeket, amelyek egy gazdaságban szüksé-
geltetnek, u. m. Gazdasági gépek és eszközök, Kudsiri-rudvasak,
vaslemezek, építkezési vasgerendák, Konyhaberendezési czikkek,
Kötél és lánczárak, Beocsini-Cément, Gypsz, nádfonat, Carbolineum,
Kátrány, mindennemű Festékárak, Gépszijj, Gépolaj, Gépszir, Kocsi-
kenőcs, Mécsolaj, Rézgálicz, Raffia háncs, Aszfalt és elszigetelő-
lemezek, Kovács-szén, Kox és Faszén, Fleischmann-féle szabadal-
mazott tejkanálak stb.

Gazdasági gépekről árjegyzéket díjmentesen küldünk. 1473

Telefon szám: 351.

Calderoni és Társa
Budapest, Váci-utca 1.

Aneroid légsúlymérők, (Hygrométerek, nedvmé-
rők), Lambrecht-féle polyméterek, Thermohygros-
copok és időjelző készülékek (Weller-telegraph),
esőmérők, maximal- és minimal hőmérők, melyek-
en leolvasható a volt leghidegebb és legmelegebb,
valamint a jelen hőfok. Zivatarjelző hőmérők, vil-
lamos fagyjelző hőmérők, szoba hőmérők, meleg-
ágy hőmérők, kazal hőmérők, pincze hőmérők
széles beosztással, keverék-hőmérők.

Burgonya-mérlegek és gabona-mérlegek, Must-, Bor- és Pálinka-mérők; hitelesített
szesz-mérők, hitelesített cukor-mérők.

Alambic Salleron készülék a bor szesztartalmának meghatározása.

Földmérő műszerek, aczélmérő szalagok vaskereszten, Mérő-lánczok rectificációval,
szögtűző korongok, szögtűkrök, léptékek és rajzszerék.

Tábori, vadász és színházi látszövek, Zeiss, Busch és Goerz-féle prismás táveszövek,
Szemüveg és orrcsüptetők és védőüvegek, Fényképészeti készülékek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1439

Schwarcz József és Társa
Budapest,

Váci-körút 26-ik szám.

Gépraktár, gépszijgyár, műszaki iroda.

Szállít:

CSÉPLŐTULAJDONOSOKNAK,
GAZDASÁGOKNAK, URADALMAK-
NAK, MŰHELYEKNEK, MEZŐGAZDA-
SÁGI és IPARI GYÁRAKNAK, BÁNYÁK-
NAK és mindennemű üzem számára:

GÉPEKET, ESZKÖZÖKET, SZER-
SZÁMOKAT, JAVÍTÁSI KELLEKEKET
SZERELVÉNYT, SAJÁT GYÁRTMA-
NYU SZIAKAT, PONYVÁT, TÖMLŐT,
FECSKENDŐT, SZIVATTYUT.

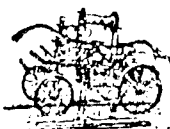
1469.

KÖHLER ISTVAN tűzoltószer-, szivattyu- és gépgyára

1466

(ezelőtt GEITTNER és RAUSCH-czég tulajdona)

Gyár: X., Kőbánya, Felső Vaspálya-utca 5. BUDAPEST, Iroda és mintaraktár: VII., Erzsébet-körút 34.

Fecskendők, kútszivattyúk, szívó- és nyomó-tömlők, létrák, fáklyák jelző szerek,
egyéni felszerelések. — Árjegyzék és költségelírányzatokkal díjmentesen szolgál.

RÁCZ GYÖRGY a telecska magáslatán fekvő kulai jolánföldi szőlőtelepét és kertészetét bérbe vettem, amiről a nagyérdemű közönséget értesítve megjegyzem, hogy főtörekvésem lesz a legerősebb kiszolgálás a fajtisztaság megőrzése a jolánföldi szőlőtelep jóhírnevének ápolása Egyben jelzem, hogy a szőlőtelepen kapható: 1. Szokványminőségű gyökeres és sima zöldajtvány. 2. Amerikai és európai gyökeres és sima vessző. 3. Gyümölcs-,

kajszin- és barackfák, Gleditsia és minden más felülmuló **Maclura Aurentiaca** élősövény.

MANHOLD KÁLMÁN nagybérő, Kula, Bácsm., 1456

Világhírű!

a „**REKORD**” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arczképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63cm. nagyságban ára **20 korona.**
Legfinomabb kivitelű **Blom-, Platin- és krétarajz** ára **5 kor.**

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi. (1382.)

„**REKORD**” festészeti műintézet
BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 46.

Eredeti Osers és Bauer-féle

Benzinmotorok és Lokomobilok, szívó-gáz-motorok.

Üzemköltség 1—3½ fillér HP. óránként.

OSERS és BAUER

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18. és BÉCS.

Elsőrangú gyártmány! Kedvező fizetési feltételek!

Gazdasági könyvek mélyen leszállított áron.

Albrecht főherceg bélyei uradalmának leírása 4 frt. helyett csak 1 frt — kr.
Osapó: Sertésenyésztés 1 frt.50 kr. helyett csak — „ 75 „
Tagányi: Erdészeti oklevéltár III. kötet csak 1 „ 50 „
Fekete és Illés: Közérdező, Gyakorlati útmutatás erdőbirtokosok használatára csak — „ 80 „
Hilgard: Síkes talajok öntözése és alagesővezése 1 frt. helyett csak — „ 50 „
Balassa: Okszerű galambtenyésztés 2 frt. helyett csak 1 „ — „
Galgóczy: A mezőgazda vezérkönyve 2 kiad. kötve — „ 60 „
Kodolányi: Mezőgazdasági üzlettan kötve 1 „ — „

Kaphatók:

Bródy F. antiquár-könyvkereskedőnél

BUDAPESTEN, V., Váci-körút 28. szám,

ugyanitt bármely szakbavágó könyvek, valamint könyvtárak legjobb áron vétetnek.

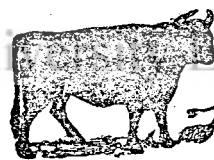
1448

T. tisztelettel

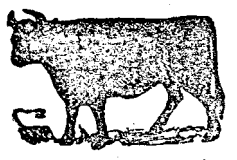
Bródy F. a. könyvk.

Száj- és körömfájás ellen

biztosan s alaposan gyógyító szer a legújabb feltalált, előkelő gazdák s szaktekintélyek által kipróbált s kitűnőnek bizonyult

— dr. BIRÓ-féle —
BOVINOL

mely úgy száj-, mint körömfájásnál biztosítja a gyors és alapos gyógyulást. — A **BOVINOL** bekenésnél undort nem gerjeszt, az állatok étvágyát nem rontja, a szájüreget nem csipi, de kellemes hűsítő hatásánál fogva az állatok könnyen türik. **Használata:** Pamaccsal a szájüreget naponta 2-szer kell jól bekenni; 1—2 nap múlva, midőn a nyálfolys megszűnik elegendő 1 szer. Körömfájásnál a piszoktól megtisztított körömök között kell bekenni.

I üveg ára 2 korona. 1876

Főraktár: Wolff-gyógyszertár, Kolozsvár.

Megrendeléseket elfogad az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala is

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.

Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.

Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.

Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.

Hűtőtelepek és jéggyárak.

Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.

Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.

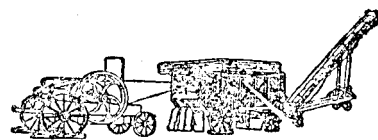
Borsajtók és szőlőzúzó.

1475

1903. évi beszerzési kiállításon 2 ezüstéremmel kitüntetve.
1903. évi kolozsvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve.
1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve.

Kállai Lajos motortelepe, Budapest, VI., Gyár-u. 50A.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért

A jelenkor leg egyszerűbb és leg tökéletesebb motorcséplő-készlete.

Gépész nélkül könnyen kezelhető.
Ezen legújabb motorok teljesítése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ezen motorcséplő-készletek feltűnő kitérő kitűnősége felől tudakozódni lehet:

Báró Kemény József úrnál Maros-Németi (Erdély).
Zeyk-féle Zeyk Dániel úrnál Nagy-Enyed.
Gróf Miksa Károly úrnál Magyar-Cseve.
Mészáros János úrnál Csikmádéfalva stb. stb.

Legbiztosabb olcsó üzem!

Ajánlja teljes jótállás mellett benzinmotorait malom- és iparüzemre, valamint

VILÁGOS BENZINLOKOMOBIL-ESÉPLŐKÉSZLETEIT

KETTŐS TISZTÍTÓ-SZERKEZETTEL.

Egyedül létező újdonság.
Önműködő, ellenőrző és biztosító-szelep.

Külön mezőgazdasági géposztály:
gőzgépek, malmok, járgányok, cséplők, vetőgépek stb.

1451

Árjegyzék kívánatra bérmentve

Jff. А А С Е Л О Т Т О kiadásában

BUDAPEST, VIII., MUZEUM-KÖRUT 2. SZÁM.

Megjelentek és kaphatók az alanti kiváló gazdasági munkák:

Hreblyay Emil, baromfiak hizlalása . . . 1-50	Monostori Károly, állatgyógyászat 4—
„ „ Tyúktenyésztés 3—	„ „ vásári tanácsadó —60
„ „ Baromfi termékek értékesítése 2—	„ „ sertés tenyésztés . 1-60
„ „ Pulykatenyésztés 2—	„ „ könyv az egészséges állatok gondozásáról és a betegek ápolásáról, 5—
„ „ Lúd és kacsa tenyésztés . 2—	Óváry József, a kanári madár tenyésztése és ápolása 1—
„ „ Gazdasági baromfi 1—	Pathay Géza, okszerű baromfi tenyésztés 3—
tenyésztésre vonatkozó általános tudnivalók.	Rovara Frigyes—Ruffy Pál, gazdasági vezérfonál gazdák használatára 3—
Kohn Dávid, a gabona határidőjéről 4—	Rovara Frigyes—Ruffy Pál, segéd-könyv a takarmány elegyek kiszámításához 2—
Kövér János, vadász naptár 1905-re 1-60	
Lakatos Károly, az erdei szalonka és vadászata 4—	
„ „ a vadászmesterség könyve, félbörkötésben . 16—	

Czégemnél bármely könyv megrendelhető.

Könyvjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

1450. I.

Eladó

(tavaszi szállításra)

Hatezer darab I. oszt. egy éves gyökerező fásojtvány riparia portális alanyon Mézes fehér, Ezerjő, Olasz rizling, Muskát Hamburg, Muskát Othonel fajokból keverten

Ezre 160 (egyszázhatvan) korona árban. — Csomagolásért ezrenként 80 fillér számíttatik. Megrendelések esetén a vételár 1/3-da előlegezendő, a többi utánvétetik.

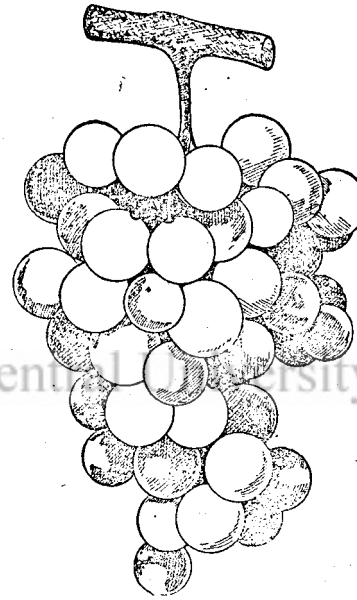
1474 **Száva Károly**
Mező-Szengyel,
u. p. és vasuti állomás M.-Záh.

Szegeden, Budapesten, Kolozsváron **első díjat** nyert Jager törzsbika harmadfél két éves ivadéka **tizennégy** darab erdélyi magyar tejelő jelleg eladó. Ára darabonként 1000—700 korona. **Ugron Zoltán**, vasuti megálló: **Fiátfalva**, posta-távir.: **Székely-Keresztur**. Máv.: Héjjasfalva 35 percz. 1455

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

L E G I S T R A C I O

L E G I S T R A C I O

1429

Szép és tartós szőlője csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítékl alap:

Alapítványok:	{ Korm. hozzáj. elemi ágazatban 400.000.— K.
	{ Alapítók 1.270.000.— ”
	{ „ „ „ „ „ 200.000.— ”
Tartalékok	{ „ „ „ „ „ 255.200.02 ”
	{ Összesen: 2,125.200.03 K.
1901. évi fölösleg	90.349.— K
1902. „ „	59.782.36 ”
1903. „ „	109.331.73 ”

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszinté az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLÓZSVÁRTT
Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt Korbuly-ház) olcsó jelzalog és váltókölcsönöket nyújt és **BETÉTRE 5 SZÁZALÉK KAMATOT AD**

Simay-Hazslinszky-féle sertésvész elleni gyógyszerrel (1379.)

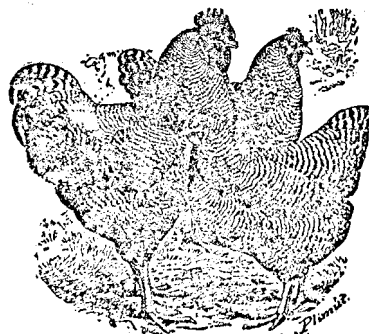
több helyen kísérlet tette és annak eredményes alkalmazása a gazdák véleményét mindig nagyobb körben és tekintélyes termelők előtt kétségtelenné tette.

Az állami nagy kísérletezés céljaira, valamint a külföldi megrendelésre készített gyógyszerből, míg a készlet tart **kísérlet céljára való** megrendeléseket közvetít az „ERDELYI GAZDA” kiadóhivatala is Kolozsvárt

KONKOLYI ISTVÁN 1327
mérnök

fajtyúk-tenyészdeje Krompach-vasgyár. (Szepes megye.)

Angol, teli-
vér, elsőrendű fajtyúk-törzseimnek **költőtojásai:** kendermagos plimut, fekete langán, sarga magta 80 f., májusban 60 fillér, szőlőszinű 40 fillér, illetve 30 fill. darabonként. — Rázásmentes, patens csomagolás 1 kor., postadíj 1 kor. Törött és terméketlen tojások **ingyen** kicseréltetnek. Csirkék hat hetes korban márcziusi kelésű 4, áprilisi 3-50, májusi 3 kor. darabonként. — Árjegyzék, csapda-fészek, szedszedhető ól, olcsó mesterséges csirke-nevelő, aprócsirke szállító-doboz, sodronyhátúról stb. **ingyen.** — Kérdőzködésekre válaszbélyeg kéretik.

Már 25 éve küldöm szét az 1900. évi párisi világkiállításon **Grand Prix**-vel kitüntetett

Eredeti Hanna

Vető árpámat.

Czímem:

VODICKA F.

földbirtokos

Smrzitz, (Hanna)

Morvaország.

Minták ingyen és bérmentve!

1431

Az alsó és felső-detreheimi m. kir. kincstári birtokkezelőségtől.

4 - 1904. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A kolozsvári magyar kir. telepítési felügyelőségnek 24--1904. szám alatt kelt rendelete alapján az alsó és felső-detreheimi kincstári birtokon felállított 17 drb. mustar-ökör folyó évi január hó 23-án délelőtt 10 órakor az alsó és felső-detreheimi kincstári birtokkezelőség hivatalos helyiségében megtartandó zárt írásbeli versenyárgyaláson el fog adni.

Ennélfogva felhivatnak mindazok, kik a jelzett állatokat megvásárolni akarják, hogy 1 koronás bélyeggel és az ajánlati ár 10%-nak megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat a jelzett határidőig alólirt birtokkezelőséghez annál inkább nyujtsák be, mert később beérkező ajánlatok figyelmen kívül fognak hagyatni.

A megajánlott ár kilogrammonként számokkal és betűkkel is kiírandó, annak figyelembe vételével, hogy az eladott állatok a marosludasi kincstári majorba való lábon hajtás után azonnal lemérendők az odavaló kincstári mérlegben, s az így nyert súly minden százalék levonás nélkül képezi az árkielégítés alapját.

Az ajánlatok el vagy el nem fogadása felett a kolozsvári m. kir. telepítési felügyelőség dönt és azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadatik, köteles a kiszámított vételár után esedékes III fokozatú bélyegilletéket, az üzletár befizetését igazoló ellennyugtán sajátjából a vételáron felül fedezni.

A részletes eladási feltételek, amiknek vevő köteles magát alávetni, alólirt birtokkezelőség hivatalos helyiségében bármikor betekintheők.

A.-Detreheim, 1905. január 3 án.

Az alsó és felső-detreheimi kincstári birtokkezelőség.

Páll,

birtokkezelő.

1478

Beocsini Cémentgyári Unió

— Redlich, Ohrenstein és Spitzer. —

Az 1896. évi ezredéves orsz. kiállítás egyedüli diszoklevél cémentgyártásért és számos más kiállításon első díjak.

ÉVI GYÁRTÁSI KÉPESSÉG:

800.000 mm. portlandcément, 800.000 mm. románcément.

Ajánlja Magyarországon, Ausztriában és a keleti dunatartományokban a legnagyobb és legkényesebb építkezéseknél kitűnő sikerrel kipróbált gyártmányait, akármely — vasuti vagy hajóállomásra szállítva: —

Gyorsan vagy lassan kötő román-cémentet és mesterséges portland-cémentet, valamint homlokzat-diszítésnek és öntvényeknek nagyon alkalmas cémentet, szép és egyenletes színben.

JÓTÁLLÁS:

A normálknál 50%-al nagyobb húzási és nyomási szilárdságért.

Egyenlő súlyú zsákok és hordók.

1022.

Fischer és Társa

Faiskolák

Nagy-Enyed (Alsó-Fehérmegye.)

Szakszerűen nevelt gyümölcsfáknak tömeges produkálása a legfinomabb és legjobb csemege és kereskedelmi fajokban. Gyümölcsvadonczok, Gleditsiák, Akáczfák, Spárga, Rhabarber

Gömbakác. Szamocza, Ribiszke (vörös szőlő) Egres stb. stb.

Megbízható kiszolgálás. — Olcsó árak.

Szakszerű csomagolás. 1352

Az „Athenaeum” irod. és nyomd. r.-társulat kiadásában megjelent

Gazdasági Művek.

Bakay N. Kendertermelés	3.—	Roboz. Szénkéreg alkalmazása	3.—
— Lentermelés	2.40	Rodiczki. Keresk. és ipari növények. 2 köt.	4.80
Baranyay. Konyhakertészet	3.40	— A juh és gypaju ismertetése	4.—
Brümmer. A takarmányozás gyakorlata	4.—	— Gyakorlati répatermelés (2. kiad.)	2.—
Gothard S. A városi hulladékok értékesítése	3.—	— Gazdasági tanácsok (Új kiadás).	3.—
Grublczy G. Tyukok	—60	— Takarmánytermesztés	3.—
— Baromfitenyésztés I., II.	3.60	Rovara F. Répatermelés	5.20
Hilgard. Szikes talajok öntözése	2.—	Schmid J. Jóságaink rendezése	2.60
Kenessey K. Trágyakezelés	1.—	Semler. Gyümölcsértékesítés	2.—
— A buza vetőmag	1.—	Sporzon. Mezőgazdasági üzemtán	5.60
Kiss-Verner. Aprójószág tenyésztése	2.40	— Mezőgazdasági számvitel	4.—
Lázár. Gazdasági segédesszközök	3.60	Szabó A. A házi állatok bonczatana	8.—
Leconteux. A esalamádé és egyéb takarmányok	4.—	Szalay. Burgonyatermelés	3.—
Milhofer. Mezőgazdasági munkáviszonyok	6.—	Szilassy Z. Pü-féle takarmánynövények	4.—
Mittermeyer. Szeszgyártás	2.—	Szűts Mihály. Mezőgazdasági becsléstan	4.80
Molnár I. Szőlőink ujjaalakítása	2.40	Tormay, A szarvasmarha I.	4.—
Ottó-Benes. Rózsatenyésztés	1.80	— II.	8.—
Papst. Szarvasmarhatenyésztés	10.—	Vadászműszótár, magyar-n. és n.-magyar	1.60
Praznovszky. Dohánytermelés	2.—	Wolff. Okszerű takarmányozás	4.—
Raffelseln A hitelszövetkezetek	2.—	Zlamál V. Állatkor- és gyógytan	11.—

Kaphatók az Athenaeum r.-t. könyvkiadó hiv.-ban (VII., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Az Athenaeum r.-társulat kiadásában megjelent alábbi műveket különösen

Vadászat kedvelők

figyelmébe ajánljuk:

Diezel-Mika. Az apróvad vadászata	20.—
Fónagy. A vizsla idomítása	6.—
Hynsphil. Az angol vizsla	4.—
Mika. Vizslaidomítás kötve	2.40
Hanusz István. A növények világából	3.—
— A fák birodalmából	4.20
Balkay Adolf. A szarvas és vadászata diszköt.	10.—
Bárony István. Magyar természeti és vadászati képek, diszkötésben	13.—
— Vig világ, diszkötésben	24.—
— Erdőn, mezőn, diszkötésben	20.—
— Mulattató vadászrajzok, diszkötésben	8.—

Kiváló művészek remek, eredeti rajzaival és műmellékletekkel.

Kiadta az Athenaeum irod. és nyomda r.-t. (Budapest, VII., Kerepesi-út 54.) és megrendelhető ugyanott, mint minden hazai könyvárusnál. 1470

„AGRÁRIA“ magyar gépforgalmi
részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Eltörhetetlen tégelyacéleketej.

Páncélacél-kormánylemez.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél [] gerendely.

Rövidített levélcim: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgőnycim: „Agraria“ Budapest.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

➔ Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes ta-
lajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a
talaj alapos megmunkálására ter-
jedelmes, szakszerű és minden gazdának
értékes felvilágosításokat nyújt — és
díjmentesen küldetik.

➔ Ekegyártás terén leg-
első-rangú magyar gyárt-
mány, felülmúlja még a
legnevezetesebb idegen
gyártmányokat is.

BÜKKFA-SZÉN

➔ legolcsóbban beszerezhető ➔

— csakis waggonszámra —

Gróf Teleki László Gyula úr

erdélyrészi erdészeténél

Kecsed, u p. Nagy-Iklód.

Megrendeléseket szivességből átvesz az „Erdélyi Gazda“

kiadóhivatala is.

1423

Karácsonyi és Újévi ajándéknak ➔
➔ legalkalmasabb bevásárlási forrása

STEIN S. és TÁRSA

első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete, kapható
újszülöttől 14 évesig Leány és Fiúk részére Kabátok,
Ruhák, Kötények, Kalapok, Kapischonok, Harisnyák,
Kamáschlik, Gyermek fehérnemű minden nagyságban.

Mérték szerinti fűzők a legújabb formában és kényel-
mes viseletűt készítenek. Vidéki rendelmenyt pontosan esz-
közlök, gyermekruha rendelmenynél elegendő a kor meg-
jelölése és pontosan találó árút küldök. Baba kelengye,
keresztelő készlet állandóan raktáron a legfinomabb kivi-
telben. — Határozott jutányos árak.

Szives pártfogást kér

1434

Stein S. és Társa,
Mátyás kir.-tér 2. sz.

➔ 1905. január 1-től a tanácsház aiatli helyiségben.

➔ A Franklin-Társulat kiadása. ➔

Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei

hatodik sorozata most jelent meg a következő
kötetekkel:

Arany László munkái. Sajtó alá rendezte *Kozma Andor*.

Gvadányi József és Fazekas Mihály. Sajtó alá ren-
dezte *Négyesy László*.

Madách Imre munkái. Sajtó alá rendezte *Alexander Bernát*.

Tompa Mihály munkái III. kötet. Sajtó alá rendezte
Lévay József.

Vörösmarty Mihály munkái VI. kötet. Sajtó alá ren-
dezte *Gyulai Pál*.

A már előbb megjelent öt sorozatban a következő
művek jelentek meg:

Arany János munkái I., II., III. kötet.
Sajtó alá rendezte *Riedl Frigyes*.

1012

Bajza József munkái.
Sajtó alá rendezte *Badics Ferencz*

Csiky Gergely színművei.
Sajtó alá rendezte *Vadnay Károly*.

Czuczor Gergely költői munkái.
Sajtó alá rendezte *Zoltvány Irén*.

Garay János munkái.
Sajtó alá rendezte *Ferenczi Zoltán*.

Kazinczy Ferencz műveiből.
Sajtó alá rendezte *Váczy János*.

Kisfaludy Sándor munkái I. kötet.
Sajtó alá rendezte *Heinrich Gusztáv*.

Kölcsey Ferencz munkái.
Sajtó alá rendezte *Angyal Dávid*.

Kossuth János munkáiból.
Sajtó alá rendezte *Kossuth Ferencz*.

Kurucz költészet.
Sajtó alá rendezte *Erdélyi Pál*.

Pázmány Péter munkáiból.
Sajtó alá rendezte *Fraknoi Vilmos*.

Reviezky Gyula összes költeményei.
Sajtó alá rendezte *Koroda Pál*.

Gr. Széchenyi István munkáiból I. köt.
Sajtó alá rendezte *Berzeviczy Albert*

Szigligeti Ede színművei I. és II. kötet.
Sajtó alá rendezte *Bayer József*.

Tompa Mihály munkái I. és II. kötet.
Sajtó alá rendezte *Lévay József*.

Vajda János kisebb költeményei.
Sajtó alá rendezte *Endrődi Sándor*.

Vörösmarty Mihály munkái I., II., III.,
IV. és V. kötet.

Sajtó alá rendezte *Gyulai Pál*.

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda,
(Budapest, VI., Egyetem-u. 4.)